VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

XXI. (XXXVII.) ÉVFOLYAM, 45. SZÁM 2026. NOVEMBER 7.

400 FORINT

MUNKÁSPÁRT

A Szabadság

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

Víziók nélkül nincs jövő!

1046.hu

Fotó: Nagy Mihály/magyarepitok.hu

BALSZEMMEL

THÜRMER GYULA

Mi a bal szemünkkel nézünk a világra. Így sok mindent észreveszünk, amit csak a jobb szemünkkel nem látnánk. Másként is látjuk a világot, mondjuk úgy, balszemmel. Ezután minden számunkban elmondjuk, miként is látjuk az éppen esedékes eseményeket a saját politikai értékítéletünk alapján, balszemmel.

Víziók nélkül nincs jövő!

A mai játékok ideig-óráig szórakoztatják a gyermeket, de nem késztetik előrelátásra, önálló tervezésre, perspektivikus gondolkodásra. A fakocka valaha a legegyszerűbb játékok közé tartozott. Nem voltak a programozók által előírt szabályok, a gyermek kedve és fantáziája szerint rakta össze a kockákat, az ő víziója szült új valóságot.

Nagyszerű emberekkel találkoztam Baranya megyében. Nem tudom, hogy játszottak-e gyermekként fakockákkal, de felnőttként, felelős politikusként, vállalkozóként lenyűgöző intellektuális nyíltsággal és szakértelemmel rakják össze a jövő építőkockáit.

A Mohács 500 nem egyszerű megemlékezés a mohácsi csata évfordulójáról. Egyszerre nyit perspektívát a múltba, enged friss levegőt évszázadok gondolkodásába és mutatja fel a jövő pilléreit.

Miért kellene ötszáz év múltával is vesztesként jellemezni magunkat és folytatni a múlt önostorozását? A Mohács 500 tervezői felhasználták a mai tudomány eredményeit. A mohácsi csatában nem egy elhanyagolt, rosszul irányított magyar sereg vett részt, hanem az akkori európai szinten lévő korszerű erő. Egy szuperhatalom, a török birodalom hadseregétől kikapni nem szégyen volt, hanem hősies helytállás.

Mohácson ez az új szemlélet hatotta át a történelmi emlékhelyek felújítását, ennek szellemében formálódik át a város arculata. Nem kell szégyellnünk magunkat. Közép-európaiak, magyarok vagyunk, van hősi múltunk és lehet sikeres jövőnk, ha képesek vagyunk perspektivikusan gondolkodni és a jövő vízióját megragadni.

A mohácsi Duna-híd egy ilyen vízió része. A ma talán meglenne nélküle, hiszen a Dunán át lehet ma is kelni. De a holnap, a holnapután új megoldásokat követel. Az új híd és a hozzá kapcsolódó utak összekötik a déli magyar városokat, modern közlekedési vonalakat teremtenek hazánk és a balkáni térség között. A korábbi kormány közép- és dél-európai távlatokban gondolkodott, a tervezőknek volt víziójuk, és bátorságuk nagyban gondolkodni, kétszer kétpályás utat tervezni. Az áprilisi választás győztesei nem látnak az orruknál tovább, pillanatnyi politikai érdekből a jövőt sodorják veszélybe.

A magyar vidéknek élnie kell, a magyar falura szükség van a 21. században is. Erről beszélgettünk Mohács és a térség felelős személyiségeivel, gazdasági szakembereivel, vállalkozóival.

Az ő szavuknak hitele van, hiszen már nem kevesebet tettek le az asztalra. Mohács fejlődése, a nagyszabású építkezések, az emberekről való értelmes gondoskodás, beleértve a szinte egyedülálló ingyenes városi parkolóházak építését, önmagukért beszélnek.

A mezőgazdaságból ma még meg lehet élni, mondták el vállalkozók, akik nemcsak pénzügyi döntéseket hoznak, de maguk is traktorra, kombájnra ülnek. Tudják, mit ér a baranyai föld, tudják, hogy több lábon állva túl lehet élni a nehézségeket, de holnap másra van szükség.

A klímaváltozás, az EU politikája, az ukránok megjelenése miatt mindent meg kell változtatni. Mást és másként kell termelni, haladni kell a technikai haladással, a mesterséges intelligenciával. A magyar paraszt tudja, hogy mi a dolga, hangzott el, de a változás túl nagy ahhoz, hogy csak tőle várják a megoldást. A mindenkori kormánynak kutyakötelessége segíteni, és megtenni azt, amit az ország fejlesztése terén csak ő tud megtenni. Sajnos, ez ma még nem látszik!

A magyar falu sorsa nem csak mezőgazdaságban dől el. A mai háziorvosi rendszer számtalan sebből vérzik, és már rövid távon is veszélyezteti a legfőbb termelőerőt, a magyar embereket. Pénzzel nem lehet mindent megoldani, új szemléletre van szükség, víziókra az egészségügy terén is.

Az iskola nem csak oktatási intézmény, hanem a települések szellemi életének része. Ha bezárják, ha összevonják őket, civilizációs értékeket semmisítenek meg és kihúzzák a szellemi talajt a magyar vidék jövője alól. Szellemi szuverenitásunk is eldől a mostani a politikai csatákban. Senkinek sincs joga pillanatnyi hatalmi érdekekért a jövőtől megfosztani a magyarságot.

Új világ alakul körülöttünk. Nem mi formáljuk ezt a világot, de tőlünk függ, hogy képesek leszünk-e túlélni ebben a világban, sőt kapcsolódni a perspektivikus folyamataihoz.

A kormányok dolga nem az, hogy a múltat rugdossák. A magyar történelem nem 2026 áprilisában kezdődött. A múlt értékeit nem lerombolni kell, hanem rájuk támaszkodva hidakat építeni a jövőbe. A politikai intézmények átalakításával nem a múltra kell csapást mérni, hanem a jövő kihívásaihoz kell hatékony szervezeteket építeni. A gazdasági döntésekkel nem egyedi problémákat kell kezelni, hanem a jövőt építő stratégiát kell megjelölni.

A mohácsiak egyszerre nyitottak perspektívát a múltba és a jövőbe. Magyarország nem számolhatja fel a múltját, mert ezzel önmagát számolná fel. Nem rendelheti alá magát a politikai és gazdasági piac pillanatnyi hullámainak, hanem a hosszú távú létezését kell megteremteni. Szeretnénk, ha utódaink száz év múlva egy magabiztos és független ország büszke polgáraiként ünnepelnék a Mohács 600-at is. De víziók nélkül nincs jövő!

Haladunk a többpólusú világ felé

A többpólusú világ kialakulása valósággá válik, és ez a folyamat visszafordíthatatlan. Erről október 28-án nyilatkozott Vlagyimir Putyin orosz elnök a Moszkvában megrendezett „Oroszország–Afrika” Gazdasági és Humanitárius Fórum plenáris ülésén tartott beszédében. „Tanúi vagyunk annak, hogy a többpólusú világ valóban valósággá válik, és ez a tendencia objektív és visszafordíthatatlan” – jegyezte meg az orosz vezető.

Fotó: Anastasia Barashkova

Fegyvereket nem rakodunk!

Fotó: Yannis Kolesidis

Több európai kikötőben a rakodómunkások akciót hirdettek a háború ellen. Fegyvereket nem rakodunk, mi nem dolgozunk a háborúért! – jelentették ki.

Amerika szenved az inflációtól

Fotó: Zhang Fengguo

Az élelmiszerek 3,6 százalékkal, az üzemanyagok 9,2 százalékkal emelkedtek az Egyesült Államokban. A gazdagsághoz szokott amerikaiak kezdik a saját bőrükön érezni a kapitalizmus válságát.

Berlinben rólunk is döntenek

Fotó: BMVg

Pistorius német hadügyminiszter és Breuer vezérkari főnök Berlinben fogadták Grynkewich tábornokot, az USA európai erői és egyben a NATO-erők főparancsnokát, hogy megvitassák, hogyan lehet a főparancsnok „győzelmi elméletét” konkrét intézkedésekbe átültetni. Grynkewich október 12-én hirdette meg elméletét. A célja az „ellenség megsemmisítése az ellenség területén”. Ehhez megerősítik a NATO keleti szárnyát. Ebben Magyarország is benne van, úgyhogy Berlinben rólunk is döntenek.

A lettek háborúzni akarnak

Fotó: Gatis Dizinš

Alexus G. Grynkewich tábornok, az USA európai erői és a NATO-erők parancsnoka nem véletlenül ment el Lettországba. A NATO keleti szárnyának megerősítése teljes erővel folyik. A lett vezetés partner ebben, sőt háborús fellépést sürgetnek.

Mit kellett volna Magyar Péternek mondania?

Fotó: Hegedüs Róbert/MTI

Prágában cseh újságírók megkérdezték Magyart, mit szól ahhoz, hogy Orbán Viktor neve felmerült, mint lehetséges ENSZ-főtitkár. A válasz Babis cseh miniszterelnök jelenlétében: Orbán maffiavezér, három minisztere már börtönben van. Mit kellett volna mondania? Például ezt: megtiszteltetés, hogy egy magyar politikus neve felmerült egy fontos nemzetközi tisztségnél. Nem vagyunk egy politikai platformon, de itt Magyarországot tisztelték meg. Nem ezt mondta! Szégyen!

Mi lesz a TESCO dolgozóival?

Hivatalossá vált: a Tesco értékesíti csehországi és szlovákiai érdekeltségeit az Ahold Delhaize csoportnak. Az üzlet a két ország üzleteit, irodáit és logisztikai központjait is érinti. Magyarország azonban egyelőre nem része a megállapodásnak. A hazai Tesco-üzletek továbbra is a brit vállalat tulajdonában és üzemeltetésében maradnak. A Tesco ugyanakkor közölte, hogy a magyarországi működés jövőjével kapcsolatban továbbra is vizsgálja a lehetőségeket. Ez azt jelenti, hogy a hazai érdekeltség sorsáról még nem született végleges döntés.

Elfújja a nép a szélmalmokat?

Fotó: Horváth László

Kanik Péter, Előszállás polgármestere közölte, hogy a falu lakossága és az önkormányzat elutasítja azt a tervet, hogy szélturbinákat telepítsenek a faluban. A képviselő-testületi ülés egyhangúlag nem támogatja a Pannonia Ethanol cég szélerőmű-telepítési tervét, és nem járul hozzá szélturbinák Előszállás és Nagykarácsony közötti külterületén történő telepítéséhez. Lehet, hogy a nép elfújja a Tisza-kormány buta tervét?

Miért jött Vandier tengernagy?

Fotó: Kormány Gábor

Senki ne tévesszen meg Pierre Vandier tengernagy, a NATO Transzformációs Parancsnokság Főparancsnokának találkozója a magyar honvédelmi miniszterrel! Szó sincs háborús készülődésről! Nyilván csak ráértek és a világbékéről kvaterkáznak. Mindenesetre a miniszter leszögezte: Magyarország elkötelezett a NATO védelmi képességeinek erősítése és a jövőbeli katonai innovációk mellett. Ennek tükrében aktívan keressük a közös munka és az együttműködés további lehetőségeit.

Nem volt jó az olcsó orosz gáz, jöhet a drága amerikai!

Az USA nagy nehezen hajlandó volt a Tisza-kormánnyal szóba állni. Ennek persze ára van. Orbán Anita aláírta a „Trump Peace Pipelines Framework együttműködési megállapodást”. Magyarország ezzel beszállt az amerikai LNG-bizniszbe. Építhetjük az új vezetékeket, fogadóállomásokat, feldolgozókat. Nem volt jó az olcsó orosz gáz, jöhet a drága amerikai.

Thürmer: víziók nélkül nincs jövő!

Baranya megyében tett látogatást Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke Karacs Magdi, a Munkáspárt alelnöke és Kós Zoltán megyei elnök kíséretében. Mohácson Cserdi Áron, a város alpolgármestere tájékoztatta a mohácsi csata 500. évfordulójának ünnepléséről. Dr. Hargitai János KDNP-képviselő kíséretében megtekintette a mohácsi híd építkezését. Sombereken a magyar gazdaság előtt álló problémákról folytatott véleménycserét Kaitz Ákossal, a sombereki Granárium és a Kaitz-Agro vállalkozás vezetőjével és Rittlinger József agrárvállalkozóval, a NAK Baranya megyei elnökével. A mohácsiak tisztelik a múltat és tudják, hogy mi kell a sikeres jövőhöz – nyilatkozta Thürmer. Két lábon állnak a földön, van víziójuk, van elszántságuk. A kormánynak nem akadályozni, hanem segítenie kellene azokat, akiktől az ország jövője függ.

Balassagyarmat: beszélni kell a háborús veszélyről!

Frankfurter Zsuzsanna, az Országos Elnökség tagjának vezetésével Balassagyarmaton is kitelepültek a munkáspártiak. Osztogatták a Munkáspárt háborúellenes anyagait.

Menjünk el a közmeghallgatásokra!

A közmeghallgatás a helyi demokrácia ma még létező lehetősége. Az adott településen élők a helyi vezetők és a közvélemény előtt elmondhatják véleményüket. Fülöp József Istvánné Miskolcon rendszeresen él ezzel a lehetőséggel. Így történt a múlt héten is! Érdemes követni a példáját.

Könyvkiállítás a Munkácsy utcai Kínai Sarokban

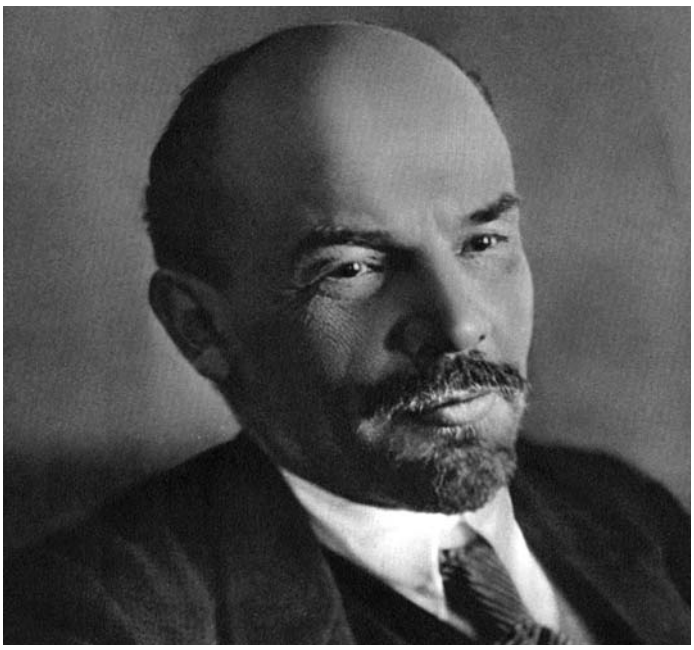
A Kínai Kommunista Párt 20. kongresszusán választott Központi Bizottság ötödik plenáris ülése alkalmából új könyvekből álló kiállítást nyitottak meg Budapesten. Thürmer Gyula, a Magyar Munkáspárt elnöke kiemelte, hogy a Kínai Kommunista Párt pártépítési, pártirányítási tapasztalatainak nagy nemzetközi jelentősége van. Köszönetet mondott a Kínai Társadalomtudományi Akadémiának az új és fontos könyvek elküldéséért. Az eseményen részt vett Zhu Xiaoshu, a Kínai Nagykövetség tanácsosa.

Megemlékezés a Hősi Körnél

Október 30-án, mint minden évben, az idén is megemlékezett a Munkáspárt azokról a hősökről, akik 1956. október 30-án az MDP-székház védelmében elestek vagy lettek a lincselő tömeg áldozataivá. Beszédet mondott Benyovszky Gábor, az Országos Elnökség tagja.

Mit tanulhatunk a Nagy Októbertől?

LENIN

Lehet-e ma szocialista forradalom? Áttérhet-e az emberiség a közösségi társadalomra? Ezt a kérdést gyakran feltesszük.

Van, aki azt mondja: nem lehetséges, felejtsük el az egészet! Egy illúzió volt, ami nem ismétlődhet meg.

Mi azt mondjuk, hogy lehetséges. Egyre több olyan probléma merül fel, amit a pénzre épülő tőkés társadalom nem tud megoldani. A gazdasági válság, a világháború fenyegető veszélye, a növekvő társadalmi elégedetlenség a tőkés világ országaiban mindennél jobban bizonyítják ezt. Vagyis, az emberiség áttérhet a közösségi társadalomra, sőt át kell térnie, ha élni akar.

Mikor fog ez bekövetkezni? Ezt nem tudjuk. De a becsléseinkben sokat segíthetnek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom (NOSZF) tapasztalatai. Az idén 109 éve annak, hogy 1917-ben Oroszországban győzött a forradalom.

A Nagy Október története 1917 elejétől 1917 novemberéig szinte laboratóriumi tisztasággal mutatja meg, hogy kell egy forradalmat elkészíteni és győzelemre juttatni, más szóval, hogy kell forradalmat csinálni.

A forradalmi helyzettől a forradalomig

A NOSZF nem 1916-ban, még csak nem is 1917 elején, hanem 1917 novemberében győzött. Miért? Azért, mert a sikeres forradalomhoz forradalmi helyzet kell.

Forradalmi helyzet akkor jön létre, amikor a tömegek, az emberek már nem akarnak a régi módon élni. Nem elégszenek meg kisebb változtatásokkal, reformokkal, hanem gyors és radikális változást akarnak. De ez még kevés!

A forradalmi helyzethez az is kell, hogy a hatalom, a vezető elit már ne tudja a régi módszerekkel fenntartani az uralmát.

A forradalom fontos feltétele, hogy legyen olyan tudatos, szervezett erő, amely képes vezetni a tömegeket és megoldást kínálni a tömegek követeléseire.

A forradalom feltétele, hogy a tömegek értsék a forradalmat hirdető erő szándékait. A tömegek akkor támogatják a forradalmárokat, ha tőlük várják problémáik megoldását.

1917. február: polgári forradalom és a liberális kormányzás

De nézzük 1917 eseményeit! A cári rendszer a földesúri nagybirtokra épül. A parasztnak nincs földje.

A tőkés polgárság a háború alatt megerősödik, hiszen ők a fő hadiszállítók. A gazdasági hatalmuk nagy, de a politikában nem ők döntenek.

A munkásság a parasztsághoz képest kis létszámú. Nagyüzemekben dolgozik, ezért szervezett erő. A háború a munkásság helyzetét tovább rontja. A városokban megjelenik az éhezés.

Folyik az első világháború. Az emberek szenvednek a lövészárkokban is, a hátországban is. Békét akarnak és enni akarnak. A paraszt-katonák haza akarnak menni és földet akarnak.

Oroszország az első világháborúban 16 millió katonát mozgósított. Minden tizedik katona elesett a fronton. A sebesültek száma 3-5 millió között mozog.

II. Miklós, a cár már nem ura a helyzetnek. Ha sikerülne nyerni a háborúban, ismét megerősödhetne a cári rendszer. De a háborúban súlyos csapásokat szenved el Oroszország. Az uralkodó osztály, a tőkések, a hadsereg már nem bíznak a cárban, sőt a monarchiát tekintik a fő akadálynak ahhoz, hogy rendet teremtsenek, békét kössenek a németekkel, és enni adjanak az embereknek.

Tehát meg kell dönteni II. Miklóst, sőt talán a monarchiát! Ez a liberális tőkésrétegek programja. A széles néptömegek támogatják, mert ettől remélnek kenyeret és békét.

Szocialista forradalom még nem jöhet szóba. A tömegek haragja elsősorban a monarchia, a földesúri uralom ellen irányul, és a kapitalizmust akarják leváltani.

A kormány élére Georgij Jevgenyijevics Lvov (1861-1925) kerül. Lvov nem túl gazdag arisztokrata. A cári időszakban az orosz parlamenti ismert tagja, liberális nézeteket vall.

A Lvov-kormány megszünteti a halálbüntetést. Faji, társadalmi, nemzeti egyenjogúságot hirdet, bevezeti a szólás- és gyülekezeti szabadságot. Megszünteti a zsidó lakosságra vonatkozó korlátozásokat. A zsidók bárhova költözhetnek, sőt tiszti rangot kaphatnak a hadseregben.

A tőkésosztály követelései teljesültek. A korábbi feudális rend, a nemesség előjogai már nem akadályozzák a tőkésosztályt. A politikai hatalom fokozatosan a polgárság kezébe megy át.

A parasztság és a munkásság érdekei azonban nem teljesülnek. A liberális kormány nem tudja megoldani az ország alapvető problémáit. A háborúnak nincs vége, ugyanakkor az orosz katonák már nem akarnak harcolni. A liberális kormány már nem képes Oroszország területének megőrzését sem biztosítani.

A kormány nem tudja leküzdeni a tömegek éhezését. A városok nyomorognak. A gazdasági válság folytatódik.

Három út: Lvov, Kerenszkij, Kornyilov

A kormány nem tudja megoldani a földkérdést sem. Megelégszik azzal, hogy a politikai hatalmat elveszi az arisztokráciától, de nem meri elvenni a földbirtokukat, és nem meri a földet szétosztani a parasztok között.

1917. szeptember: a „szocialisták" kudarca

A tőkésosztály liberális erői 1917 februárjában elveszik a hatalmat az arisztokráciától. Kiderül azonban, hogy nem tudják megoldani az alapvető problémákat. A tömegeket már nem elégíti ki a liberális kormány. Jöjjenek a szocialisták!

A kormány élére Alekszandr Fjodorovics Kerenszkij (1881-1970) kerül. Kerenszkij 36 éves, úgynevezett szociálforradalmár. Mai fogalmakkal élve szociáldemokrata, aki nem akar visszatérni a cárizmusba, de nem akar szocializmust sem. Olyan politikát akar, ami ad a néptömegeknek, de csak annyit, hogy befogják a szájukat és ne támogassák a kommunistákat.

Kerenszkij bevezeti a köztársasági államformát. Amnesztiát hirdet, teljes sajtószabadságot vezet be. Ugyanakkor vállalja, hogy Oroszország nem lép ki a háborúból és továbbra is az angol-francia erők oldalán harcol a németek ellen. A nyári orosz offenzíva azonban összeomlik.

Világossá válik, hogy a szocialista kormány sem ura a helyzetnek. Nem tudja kielégíteni a tömegeket. Az államapparátus és a hadsereg szétesik. Eközben a cárizmus és a kapitalizmus ellen egyaránt fellépő erők, a bolsevikok, a kommunisták erősödnek.

Vlagyimir Iljics Lenin (1870-1924), a kommunista párt vezetője ekkor fogalmazza meg az Áprilisi téziseket. Arra hív fel, hogy döntsék meg a liberális hatalmat. Bízik abban, hogy az emberek megértik és támogatni fogják a szocialista forradalmat.

A politikai elitnek azonban még van mozgástere. A liberális és szocialista megoldás után a katonai diktatúra eszközéhez nyúlnak.

Katonai diktatúra a kapitalizmus védelmében

Az orosz politikai elit a katonai diktatúra bevezetésében látja az utolsó lehetőséget uralmának megtartására. A forradalmi szervezkedés leverésére, a szocialista forradalom megakadályozására Lavr Georgijevics Kornyilov (1870-1918) tábornok vállalkozik. Magasan képzett, nagy tapasztalatú katonai vezető. 1917 nyarán a dél-nyugati front parancsnoka. A 3. lovashadtesttel próbál rendet teremteni a fővárosban. Sikertelenül!

1917 októberére a tömegek számára világossá válik, hogy a cár megdöntésével nem sokat nyertek. Világos az is, hogy a liberális tőkés nem akarja teljesen felszámolni a feudális rendet, nem akarja teljesen felszámolni a nagybirtokot, mivel a liberális tőkés hatalom egyedül még gyenge, szüksége van az földesúri réteg támogatására.

Időközben Lenin pártja megerősödik. Beérik az a munka, amit Lenin vezetésével évtizedek óta folytatnak. A lenini bolsevik párt pontosan tudja, hogy mit akar. Nem ingadozik, várja a cselekvés pillanatát. Szervezett és fegyelmezett erő, amely képes ellenfelektől elvenni a hatalmat. Az ellenfél túlerőben van, de politikailag, erkölcsileg bizonytalan, ingadozó, szervezetlen. Lenin pártja időben cselekszik, győz a szocialista forradalom.

Urak országából polgártársak országa

A szocialista forradalom megvalósította a parasztság és munkásság alapvető követeléseit. Békét ajánlott Németországnak, és 1918 márciusában meg is kötik a breszt-litovszki békét.

Földreformot hajtanak végre. Megszüntetik a nagybirtokot, a föld a paraszté lesz.

Megindul a nagyipar, a bankok és kereskedelem fokozatos államosítása. Bevezetik a 8 órás munkaidőt. Ingyenes lesz az egészségügyi ellátás és az oktatás. Egyenjogúságot vezetnek be a nők és férfiak között. Az egyházat elválasztják az államtól.

Nincsenek többet se kegyelmes urak, se méltóságos urak, csak polgártársak. Oroszország új neve Oroszországi Szocialista Szövetségi Tanácsköztársaság. A miniszterek helyett népbiztosok vannak, élükön Leninnel.

***

Nos, a forradalmat nem lehet siettetni. A tömegeknek maguknak kell megtapasztalniuk, hogy a pénz uralma rossz. Az elmúlt harminc évben sok tapasztalatot szereztek az emberek. A válságok idején, mint a mostani is, szaporodnak az élmények. A mi dolgunk segíteni az eligazodást, az emberek ébredését. A mi dolgunk az is, hogy a párt mai és jövőbeni nemzedékeit felkészítsük arra a helyzetre, amikor a forradalmi szavakat maga a forradalom váltja fel.

A Téli Palota ma

Két forradalom: az egyik túléli, a másik meghal
1917 és 1919 párhuzamai mai szemmel

Lenin kormánya 1917 november

Az 1917-es orosz forradalom és az 1919-es magyarországi forradalom között számos párhuzam van. Lényegében ugyanazok a folyamatok mentek végbe, az időbeni és nemzeti különbségek mellett.

A monarchiából a köztársaságba

Oroszország és Magyarország az első világháborúig egyaránt monarchia. A hatalmat a földbirtokos arisztokrácia gyakorolja a tőkés gyár- és banktulajdonosokkal.

Az első lépés mindkét országban a monarchia megdöntése, a polgárság, elsősorban a liberális polgárság hatalomra juttatása. Oroszországban ezt végzi el Georgij Jevgenyijevics Lvov herceg kormánya 1917 februárjában. Magyarországon 1918 októberében az őszirózsás forradalom hajtja végre ezeket a változásokat, élén Károlyi Mihály gróffal.

A liberális kormányok mindkét országban megszüntetik a monarchiát, köztársasággá alakulnak. A polgárság jogai kibővülnek, az arisztokrácia előjogai megszűnnek.

Nem tudják azonban felszámolni a háború gazdasági következményeit, a tömeges munkanélküliséget, az éhezést.

Nincs elfogadható megoldás a béke kérdésében sem. Az orosz kormány folytatja a háborút. Magyarországon a Károlyi-kormány kilép a háborúból, de nem tudja megvédeni Magyarországot a háborúban nyertes angol, francia, román erők területi követeléseivel szemben.

Szocialista kudarc itt és ott

A liberális tőkés erők mindkét országban úgy döntenek, hogy új politikai erők bevonására van szükség. Oroszországban Alekszandr Fjodorovics Kerenszkij szocialista, eszer politikus lesz az új kormányfő 1917 nyarán. Magyarországon 1919 januárjában Károlyi Mihály lemond, és Berinkey Dénes lesz a miniszterelnök, aki öt szociáldemokratát is bevon. Így lesz miniszter Böhm Vilmos, Peidl Gyula, Garami Ernő, Kunfi Zsigmond és Szabó Oreszt.

Diktatúra a kommunisták felszámolására

A szocialisták bevonása nem oldja meg sem az orosz, sem a magyar problémákat. A szocialisták nem akarnak mélyreható társadalmi változásokat, nem akarnak forradalmat. Egyezkedni próbálnak a külső ellenfelekkel is. Oroszországban Kerenszkij 1917 nyarán új offenzívát indít azzal a céllal, hogy jobb pozíciókat szerezzen a későbbi béketárgyalásokra. Magyarországon a Berinkey-kormány az angol-francia kormányokkal tárgyal, de azok egyre többet akarnak elvenni Magyarországtól.

Oroszországban nő a kommunisták befolyása. A tőke megijed a forradalom lehetőségétől. 1917 nyarán a kommunistákat letartóztatják. Lenin Finnországban talál menedéket. Végső megoldásként bevetik a hadsereget. Kornyilov tábornok puccsa azonban kudarcot vall.

Magyarországon 1919 elején nincs olyan katonai erő, amellyel katonai diktatúrát lehetne bevezetni. A Berinkey-kormány azonban utasítást ad a Kun Béla vezette Kommunisták Magyarország Pártjának felszámolására. Kun és más kommunista vezetők börtönbe kerülnek.

Garbai Sándor kormánya 1919 március

Csak egy megoldás marad: a szocialista forradalom

1917 októberére az orosz államapparátus cselekvésképtelenné válik. A háborúnak sem tudnak véget vetni, a német hadsereg elfoglalja Ukrajna, Belarusz hatalmas területeit. A bolsevikok vezette forradalmi erők megragadják a lehetőséget és október 25-én elfoglalják a Téli palotát. Győz a szocialista forradalom.

Magyarországon a Berinkey-kormány március 19-én megkapta az angol-francia jegyzéket, amelyben Magyarország területe jelentős részének átadását követelik. A polgári-szocialista kormány lemond. A szocialisták hatalmon akarnak maradni, így megegyeznek a kommunistákkal. Március 21-én létrejön a Tanácsköztársaság.

Két forradalom: az egyik túléli, a másik meghal

A két folyamat hasonló, de nem azonos. Oroszországban Lenin pártja fegyverrel vívja ki a győzelmet. Élvezi a munkástömegek, a katonák jelentős részének támogatását.

Magyarországon a Tanácsköztársaság két párt, a szociáldemokraták és a kommunisták megegyezésével jön létre. A tömegek elfogadják, mert végre-valahára rendet akarnak.

Oroszországban a forradalom további lépéseit Lenin pártja vezeti. Egy stratégia, egy irány! Magyarországon a kislétszámú KMP egyesül a nagylétszámú MSZDP-vel, létrejön a Magyarországi Szocialista Párt. A konstrukció robbanni fog, csak az a kérdés, hogy mikor.

Oroszországban Lenin vezetésével létrejön a Népbiztosok Tanácsa, egypárti kommunista kormány. A Tanácsköztársaság kormánya, a Forradalmi Kormányzótanács koalíciós kormány, meglehetősen zavaros kinevezésekkel. A kormány élén nem a kommunista Kun Béla áll, hanem a szociáldemokrata Garbai Sándor.

Lenin tudja, hogy a tőkésekkel nem lehet egyezkedni. 1918 márciusában aláírják az orosz-német békét, amelyben a szovjet kormány lemond európai területének 26 százalékáról és európai lakosságának 30 százalékáról. Cserébe időt nyer, és túléli a háborút.

A Tanácsköztársaság vezetői közül sokan úgy hiszik, hogy lehet egyezkedni a tőkésekkel. 1919 nyarán a Vörös Hadsereg felszabadítja a cseh megszállás alól a Felvidéket és Bártfánál eléri a lengyel határt. Példátlan siker! A francia kormány a magyar csapatok visszavonását követeli, cserébe megígérik, hogy a magyarokat meghívják a béketárgyalásokra. A Tanácsköztársaság vezetése, Kunt is beleértve súlyos hibát követ el: feladják a Felvidéket! A forradalom elveszti lendületét, az emberek pedig a hitüket.

Az orosz forradalom túléli a helyzetet, a magyar forradalmat leverik.

A szocializmushoz nem juthatunk el harc nélkül
A Nagy Október 109. évfordulójára

109 évvel ezelőtt, 1917. november 7-én győzött a Nagy Októberi Szocialista Forradalom. A Magyar Munkáspárt az egyetemes történelem kiemelkedő eseményeként ünnepli a Nagy Októbert, amely meghatározó hatást gyakorolt a világra, a nemzetközi munkásmozgalomra, és ezen belül Magyarországra és a magyar munkásság, a magyar dolgozó emberek sorsára.

A Nagy Október a munkásság, az elnyomott tömegek, a parasztság forradalmi hagyományait folytatta, és a kizsákmányoltak évszázados álmait váltotta valóra. November 7-én tisztelettel emlékezünk mindazokra, akik az évszázadok során életükkel és halálukkal járultak hozzá a kizsákmányolás, az elnyomás megszüntetéséhez. Ma is vállaljuk az őskereszténység harcát az elnyomottak felszabadításáért, a szolgaság megszüntetéséért. Őrizzük a középkori parasztháborúk hőseinek emlékét, Geyer Flóriántól Dózsa Györgyig.

Tiszteletünk a népi forradalmároké, akik ott voltak az elmúlt századok nagy társadalmi fordulataiban. Kegyelettel őrizzük az 1871-es Párizsi Kommün emlékét csakúgy, mint a magyar földmunkásmozgalom mártírjainak örökségét.

Emlékezünk Marxra, Engelsre, Leninre, akik megálmodták a szocializmust, és tudományos választ adtak arra, hogy miként jutunk el oda.

Nem felejtjük a 20. század forradalmárjait, tiszteljük Sztálin, Mao Ce-tung, Fidel Castro, Ho Si Minh küzdelmét és életművét.

Tisztelettel emlékezünk a magyarországi szocializmus kiemelkedő személyiségeire, Kun Bélára, Rákosi Mátyásra, Kádár Jánosra és másokra.

A Nagy Október emléke összeköt bennünket a mai világ más kommunistáival, a tőkés rend ellen küzdő százmilliókkal, mindazokkal, akik a jövőt nem a multinacionális vállalatok uralmában, nem az amerikai imperializmus világuralmában, hanem a szocializmusban, a népek békés együttműködésében látják.

E nagyszerű korszak ma sem ért véget. Voltak és lesznek sikerek és kudarcok, egymást követik a forradalmi apály és dagály időszakai, de e folyamat végeredményben elvezet a szocializmus világméretű győzelméhez. Egyre nagyobb gazdagság egyre kevesebbek kezében, egyre nagyobb szegénység egyre több embernek, egyre növekvő lakosság és egyre pusztuló természeti környezet, egyre pusztítóbb haditechnika egyre kevesebbek kezében, egyre jobb technikai lehetőségek és egyre szűkülő demokrácia – ezek olyan ellentmondások, amelyeket a kapitalizmus nem tud az ember érdekében megoldani.

A Nagy Október a munkásosztály forradalma volt. Nem egy kis forradalmi csoport államcsínye, hanem társadalmi forradalom. A tőke és a munka ellentéte a mai korban sem szűnt meg. Sem az informatika, sem a globalizáció, sem a multinacionális tőke kialakulása nem változtatja meg a munkás és a tőkés közötti tulajdonbeli különbségeket. A munkás az érdekeit csak a tőkéssel szembeni osztályharcban érvényesítheti.

A Nagy Október bizonyította, hogy a munkásmozgalom áramlatai közül csak a forradalmi radikális áramlat, a kommunisták vállalják a felelősséget, és képesek a szocialista forradalmat véghez vinni, csak a marxizmus-leninizmus szolgál megbízható eszmei fegyverül. A szocialista forradalmak korában végleg elvált egymástól a kommunista és szociáldemokrata irányzat. A kommunisták lettek a szocialista forradalmak hordozóivá, míg a szociáldemokrácia végérvényesen a kapitalizmus mellett kötelezte el magát.

Új közösségi társadalmat, új szocializmust akarunk. Olyan országot, ahol az ember fontos, és nem a pénz.

A közösségi társadalmat egy új népi forradalom hozza el. A tőke korlátozása még nem a közösségi társadalom. De szükséges és fontos lépés abban a harcban, amelyet a tőkés rendszert felváltó közösségi társadalomért vívunk. A dolgozók tömegei harci tapasztalatra tesznek szert. Megértik, hogy a tőkés rendszer változhat, de sohasem lesz jó a dolgozóknak, mert sohasem a dolgozó nép társadalma lesz. Mindig megmarad a gazdagok jó rendszerének, a tőkések társadalmának.

Nem tudjuk, hogy melyik évben, melyik hónapban, melyik napon győz az új népi forradalom. De azt tudjuk, hogy győzni fog. Akkor fog győzni, amikor az emberek többsége saját tapasztalatain keresztül megértette, hogy boldogulásához csak egy út vezet, az új népi forradalom, s ezért hajlandó tenni is.

A Nagy Október arra tanít bennünket, hogy a szocializmus győzelme nem lehetséges harc nélkül. Lenin mondta 1918-ban: „A szocializmushoz nem juthatunk el küzdelem nélkül. De mi készek vagyunk a harcra, megkezdtük a harcot és véghez is visszük…”

A Munkáspárt az elmúlt négy évtizedben őrizte, védelmezte a Nagy Október szellemét. Kitartott a marxizmus mellett, ugyanakkor képes volt folyamatos megújulásra. Emlékezetes csatákat vívtunk a kórházak privatizációja ellen, Magyarország NATO-csatlakozása ellen. Felléptünk és ma is küzdünk a háború, a háborús uszítók ellen. Soha sem akartunk mást, mint jobb életet teremteni a dolgozó embernek, és védeni Magyarország függetlenségét és szabadságát. Mai akcióink, utcai kitelepüléseink, internetes küzdelmünk, az új párttagok megnyerése, mind-mind forradalmi tett, kis lépések, amelyek nélkül a forradalom nagy eszméje sem valósulhat meg.

Fotó: Borisz Kusztogyijev festménye

Lengyel válság a háború árnyékában

Október 30-án a Lengyel Alkotmánybíróság alelnökét váratlanul felfüggesztették tisztségéből, Nawrocki elnök pedig külföldi útja közben sürgősen visszatért az országba.

Október 31-én Tusk lengyel miniszterelnök televíziós beszédében, azzal vádolta a lengyel elnököt és az ellenzéki pártokat, hogy aláássák a lengyel jogállamiságot. Tusk hangsúlyozta, hogy bizonyos kérdésekben nem lehet kompromisszumot kötni.

Nawrocki lengyel elnök aznap sürgősségi megbeszélést tartott a parlament egyes pártjainak képviselőivel, amelyen Tusk nem vett részt.

Október 31-én az Európai Bizottság felszólította a lengyel elnököt, hogy hagyja jóvá a parlament által jelölt új bírókat, hogy a bíróság az alkotmány és az uniós jogszabályok szerint működhessen. Varsóban tömegtüntetésre került sor az alkotmánybíróság épülete előtt. A kormány utasítására a rendőrség nekitámadt a tüntetőknek.

Mi áll a lengyel konfliktus mögött?

Az európai kapitalizmus évek óta válsággal küzd. A liberális tőkés erők a pénzügyi tőke totális uralmától várják a válság megoldását, európai egyesült államokat akarnak. A konzervatív tőkés erők a nemzeti tőke erősítését hirdetik és az erős nemzetállamok szövetségét hirdetik.

A küzdelem a két erő között évek óta folyik és egyre keményebb lesz. Az EU közvetlenül is részt vesz benne, a liberálisokat támogatja.

Ennek a harcnak volt része az Orbán-kormány megbuktatása. Lényegében ez a folyamat megy végbe Szerbiában is.

Lengyelország 38 millió lakosával az európai politika egyik lényeges tényezője. Kelet-Európa legnagyobb hadseregével rendelkezik. Nukleáris eszközökkel is felszerelt amerikai csapatok állomásoznak lengyel területen. Lengyelország ma az Oroszország elleni háború egyik fő szószólója.

Lengyelországban most újabb fordulatot vett a tőke konzervatív és liberális erői közötti küzdelem. A 69 éves Donald Tusk, a lengyel liberálisok vezetője az EU támogatásával 2023-ban szerezte vissza a hatalmat a konzervatív Jog és Igazságosság párttól. Tusk nem törődve a törvényekkel és a demokratikus szokásokkal azonnal megkezdte a konzervatív erők teljes kiszorítását a hatalomból, beleértve a bírók lecserélését is. Mindez az EU egyetértésével és támogatásával történt. Magyar Péter is lényegében ezt a módszert alkalmazta az idei választások után.

Lengyelországban azonban nem tudták a konzervatív erőket teljesen felszámolni. A 460 fős lengyel képviselőházban az ellenzéknek 188 képviselője van. 2025-ben köztársasági elnök lett Karol Nawrocki, aki konzervatív nézeteket vall, nem az EU-t, hanem az USA-t tartja fő szövetségesnek.

A csata most az Alkotmánybíróság ügyében élesedett ki. A lengyel Alkotmánybíróság ugyanis rendelkezik a törvények alkotmányosságának felülvizsgálatára vonatkozó jogkörrel, amely közvetlenül befolyásolhatja a kormány jogalkotási és reformfolyamatait, ezért mindig is a lengyel belpolitikai küzdelmek egyik középpontjában állt. Nawrocki elnök és az Alkotmánybíróság elnöke egyaránt közel áll az ellenzéki Jog és Igazságosság álláspontjához; amennyiben változás történik a bíróság vezetésében, az közvetlenül befolyásolja az elnök és az ellenzék képességét a Tusk-kormány ellenőrzésére.

A Tusk-kormány 2023-as hatalomra kerülése után az igazságszolgáltatási reformot kiemelt kormányzati célkitűzésként tűzte ki, de a Jog és Igazságosság erőteljes ellenállásába ütközött, és a felek közötti politikai nézeteltérések folyamatosan halmozódtak. 2026-ban a kormánykoalíció többségével rendelkező lengyel alsóház egymás után nyolc alkotmánybírósági bírót választott meg, de Nawrocki közülük csak háromnak fogadta el a beiktatási esküt, ami tovább élezte a konfliktust.

A lengyel elnök személyesen avatkozott be ebbe a vitába, ami egyrészt nyíltan kifejezte a felfüggesztési döntéssel szembeni kemény álláspontját, másrészt egyértelmű jelzést küldött a konzervatív támogatóknak, hogy „soha nem fog engedni”. Mélyebb szinten nézve a vita középpontjában már nem egy egyszerű személyzeti átalakítás áll, hanem az alkotmányos szabályok értelmezésének joga és az állami hatalom határai végleges meghatározásának joga; az eredeti politikai nézeteltérés az állami hatalmi szervek közötti nyílt konfrontációvá alakult.

Tusk nem törődve a tömeg ellenállásával folytatni akarja a bírósági reformokat. Ugyanakkor a konzervatív ellenzék is jelezte, hogy fellépnek Tusk ellen.

A 2027-es lengyel parlamenti választásokig már kevesebb mint egy év van hátra. Tusk tudja, hogyha ebben a patthelyzetben jelentős engedményeket tenne, támogatói valószínűleg úgy értelmeznék, hogy a reformok nem haladnak megfelelően, ami közvetlenül gyengítené a kormány tekintélyét. Ugyanakkor Tusk ilyen kemény álláspontja tovább szűkítheti a felek közötti tárgyalási teret, és még bonyolultabbá teheti a jelenlegi helyzetet.

És ne feledjük! Az EU háborúra készül Oroszország ellen. A lengyel belpolitikai csatározás akadályozza a háborús készülődést.

Fotó: MTI/Leszek Szymanski

A Magyar Munkáspárt központi politikai lapja. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. Felelős szerkesztő: Frankfurter Zsuzsanna
Szerkesztőség: 1046 Budapest, Munkácsy Mihály utca 51a.; telefon: (1) 787-8621; e-mail címe: info@munkaspart.hu; internetcím: www.1046.hu
Kiadja: a Munkáspárt, a kiadásért felelős: Thürmer Gyula, elnök. ISSN 0865-5146
A Szabadság a Munkáspárt központjában és alapszervezeteinél igényelhető.

Merre megy Lengyelország?

Lengyelországban kiéleződött a küzdelem a tőke konzervatív és liberális erői között. Ugyanakkor növekszik az emberek elégedetlensége a romló gazdasági helyzet miatt. A küzdelem az elmúlt napokban már a nyílt utcán folyt. Merre megy a 38 milliós Lengyelország?

Fotó: Wojtek Radwański

Fotó: Wojtek Radwański

Fotó: Wojtek Radwański

Fotó: Wojtek Radwański

Fotó: Neil Milton

Fotó: Neil Milton